

บทละคร

เรื่อง ศึกที่ผัวผัว

(พระศรีวิกรม)

ร. ศ. ๑๓๐

โรงพิมพ์ดวงจันทร์

วางแปลนพิมพ์

บทละคร ๑๒ มี.ค. ๒๕๒๒

เรื่อง ผู้วิเศษ

(ผู้ปาก พระศรี สำหรับ ลคร หลวง นฤมิตร ร.ศ. ๑๓๐)

ตัวละคร

นายสุรรณ เป็น ชาวจีนทบรู มาได้ภรรยาอยู่ในกรุง
ประ พฤติ ดี มีความรู้ อายุ ๒๘
หมอ หลบ (ฉายา บัดถม้ง) เจ้า เวท มนต์
ถนัด รักษา บำ ฉลาด รู้ ทำ ได้ เลี้ย
แต่ บำ ผู้ หญิง อายุ ๕๘
นายเจื่อน เป็น คน ทิ้ง อวด คี เคย ศึกษา
อายุ ๒๖
นาย เรียม มีความรู้ ขยาก คี แต่ ใจ ง่าย
อายุ ๒๗

๒ ผัวจี้ผัวผัว

เจ้าหลีบ บ่าว นายสุรรณ อายุ ๓๐ รัก นาย

ซัน หลังเจ้า ความ คិតตลก คนอง

ตาแม่ อ่าไศรยอยู่กะหมอ หลบ บัดมั่ง สมอง

เก่าไว้ดี อายุ ๕๐ เศษ

ตาปล่อง บ่าว คุณแม่ พอบ หูหนวก

แต่เช็ดตัว มีภูมิรู้สูง อายุ ๔๕

คะหรี ภรรยา นายสุรรณอายุ ๒๑

เคยศึกษา รักดี รักผัวเป็นชีวิต

คุณแม่พอบ แม่ หม้าย มารดา คะหรี

ความคิดอย่างเก่าโลก ๆ อายุ ๕๗

ยายหล่ม บ่าว คุณแม่พอบและ ๆ อดรู้ อายุ ๖๔

นางเร่ บ่าว คะหรี เชื้อซ้อ อายุ ๑๕

เลขห้อง

๘๙๕.๙๑๑

เลขหมู่

๖๖๓๔ บย

เลขทะเบียน

ม. ๑๖๖๔๙๔ น. ๕๕๒

เที่ยว พระ บาท

๓

ชุดที่ ๑

(เที่ยว พระ บาท) ฉากเขาถ้ำ ประทุน ทวี ลคร

มี ประชาชน ชายหญิง เที่ยว ปั่นเขา ลับ หายๆ ไปโดยฤทธิ
กำลัง สุนัข คนอง คนตรี บรรเลง เพลง เนิมร เขา เขียว
นายสุรรณ พา ศะหรีร์ ภรรยา กับ เจ้า หลับ บ่าว แต่งตัว
กันอย่าง เที่ยว พระบาท ออก มา อย่าง ร่าเริง เย้า หยอก
กัน อย่าง สนุกสนาน บานใจ ที่ จะไป เข้า ถ้ำ จน คน
ตรี หยุด

อาเฮีย รับคนตรี ๑ (ลูกคู่) นายสุรรณ, กำ คัด
เส้นใต้, แก้อ ร่อ ฟัง เข้า หอ, คลอดาว, นำ ทนาว น
กำลัง รัก, ชัก ะรื้น, ชื่น ชั่ว โคม ศะหรีร์, เมีย รัก, ลัก
หัวใจ ศะหรีร์ รื้น, กรุ่น จิตร, พิศา ศ หลง ผัว ทน่ม,
อุ่ม ชั่วตม, คลาด ไม่ ไหว เผ้า ชื่น ชั่ว, จู จี้, พิรี พิไร
ผูก อาไลย, ขั้ว ขวน, ขวน ลำ เริง ฯ ๔ คำ

ทูบ มะพร้าว ๑ (สุวรร) บุญของบรรพ, พลัดเพลิด,
 บ้านเกิด เต็มว นึก จะเปรี้ยว, เปลี้ยว จีว, ซล่ำ เหลิง
 พบชะ หรีว, ชีว จ้อย, ค่อย บรรเทิง อะลิมเชิง, ลม ชู,
 ลม คู่กัน (ชะ หรีว) ก็เกือบ วุ่น, คุณ แม่, เอา แต่ ตัด
 คิต จะ ชัด, ความ รัก, เก หัก หั้น คลัง ลูกเขย, เอ่ย แต่มี,
 คี ทั้ง นั้น คุณ หลวง นั้น, เจ ล้วน, มั่ง มี ฮือ (สุวรร)
 ถึง คุณ แม่, แลร์ ชัก, ไซ่ รัก ใคร จะ ลู หรีว, มี น้ำ ใจ,
 รัก ได้ ฤา ทั้ง ท่าน ไ้, ใจ ก็ รัก, กัน หนัก มือ จึ่ง
 ลม ชือ, ชูลาว, ใจ น้าว กัน (ชะ หรีว) คนหมิน่า, มา พระ
 บาท, ไม่ ขาด ปี สุนัข ยัง นี้, เต็มว ไม่ เคย, เลย หนะ ฉัน
 (สุวรร) บรรพ เคช เต็มว, เปลี้ยว ใจ, ไป กระ นั้น,
 พัง เต็มว นั้น, นี้ ปล้ม, ไม่ ล้ม เลย (หลิม) ถึง อ้าย กู,
 ชู ยัง ใจ, ใจ ไม่ หยอก เลมอ นอก, ออก สุนัข, ไม่ ทุก ชั่ว ห่วย

เที่ยว พระบาท ๕

(สุรรณ) คุณหมูล่า, บ้าคุณ, หนวกหู, เขี้ยว (หลับ)

นายละเอีย, เขี้ยวผม, ตะบมไป ๗ ๑๐ คำ เจริญ

(ว่า เจริญ เขี้ยว มา มีคนเที่ยว ล้วนทาง แล ตาม พุคจา

กันบ้าง หลับ ก็เล่น ตลก ฮา ๆ กัน จนไป ถึง เชิงเขา)

ไฮเยอร์ ๑ (สุรรณ) โนนปากถ้ำ, ธรรมจะนำ, เข้า

ถ้ำเถอะ (หลับ) มีดอกเฮอะ, เอะเหว, สะเหลวใหญ่

(สุรรณ) ไม่น่าตื่น, เลยแม่หรีว, เรา มีไฟ (คะหรีว)

ไปทำไม, คล้ามืด, จิตไม่เอา (หลับ) ปีนเขาเก็บ,

กล้วยไม้, เกิดนายหรีว เขาว่ามิ, ดอกงาม ๆ, ตามภูเขา

(คะหรีว) จิง และ ธรรม, จัดปลูก, ผูกกระเช้า

(หลับ) ผมจะเข้า, คอยในถ้ำ, คล้ามืดเอง, (สุรรณ)

ไปเราไป, ปล่อยให้, หลับ ตะลก เข้าไปตก, เหวปวด, อยากร

อดเก่ง (คะหรีว) ม่าย กลัว น้ำ, บ้า ระห่ำ, ทำนักเลง

๒ ด้วจ้ด้วด้ว

ไม่รู้เกรง, เหวฉา, นำ รำ คานู (หลับ) เข้า คุดา,
ไม่ นำ กลัว, รู้ ตัว กัน, ขึ้น เขา นั้น, มัน ประมาท, เหล่น
อาจ คานู (สะ หรีว) ถวย พลาด มือ, พลาด ไม้, ไม่
ได้ การ ไป เทียว ชาร, เกษม ดี, ไม่ มี ไผ่ (สุรรณ)
จะได้ หา, กลัว ไม้, ไป เอะ เบื่อ มี หง เชื้อ, อ้าย
หล่ง, อึ่งไป ได้ (หลับ) โอ้ นาย นาย, บ้ายเฮา ผม,
เลียบ สม่ใจ ใคร ไป ไหน, เอะ ผม คลำ, เข้า ถ้างอม, ๓
๑๐ คำ เจริจ (เข้า กัน หลับ ทำจะ ไป ถ้ำ สะหรีว)
จะไป ชารเกษม สุรรณ ชวน ขึ้น เขา ตก ลง ตาม ด้ว
ขึ้นไป ร้อง ลคร เล่น เอื้อย ๆ ช้าง หลับ ไม่ เข้า ถ้ำ
เลียบ นอน เล่น ร้อง ล้อ นาย เมีย ชี้ กลัว ไม้ ด้ว เก็บ)

ลิมิง ทอง ๑ (สุรรณ) นี่ และ หรีว, มี ดอก, ออก
นำ หนาว กลับ ขาว ขาว, ระบาย สบาย, ขวย กลิ่น หอม

เทียว พระ บาท

๗

(สะหรีว') โน่น ละ ธรรมดา,จัดไว้,ใน ชลอม, (สุรรณ)

งาม ไม่ หยอก,คอก พยอม,ก็ ปาน กัน (สะหรีว')

นี้ อย่าง ไร,ใบ กลม ๆ,มี ดม เถ (สุรรณ) เอ๊ย โธ เบ้,

นม ตำ เรียบ,ทั้ง เลียน นั้น (สะหรีว') มี ลูก เหมือน,

ลูก กล้วย,รวบ อนันต์ (สุรรณ) เขา เรียก มัน,

ช้าง ตำ,เก็บ ทำ ไม ๓ คำ คน ตรี ทำ เพลง บุหลัน

(เก็บ กล้วยไม้ เข้า ขวน กัน มี คน ผ่าน มา บ้าง เจ้า

หลับ ตะโกน ล้อ หัวเราะ กัน บ้าง สุรรณ เลียบ ตะง่อ

หิน ปีน ขึ้น ลง เมีย ห้าม ก็ กลับ หัวเราะ เยาะ ให้)

ล้ง เมือง ๑ (ลูก คู่) ปีน เขา เพลิน,เพลิน ชล่ำ,

น่าใจ หาย เคะระห์ แสน ร้าย,ชาย สุรรณ,บัด ไม่ ไหว

ป็น ซอกซอน,ซ่งอน ผา,หา กล้วยไม้ เกาะ กิ่งไกว,ใบ

แปลก,แรก จะ เจอ ค่อย ยก ดิน,ป็น ตอ,ตะง่อ พฤษ

๘ ผัวจี้ผัวผัว

กำลัง อึก, เหม จิตร, ด้วย ฤทธิ ผลอ ร้อง เรียก หรีว,

นี้ แน่ จ้าม, ยาม ทเยอ เขียง ชะเง้อ, โหนผวา, ตกผา ตึง ๆ

๔ คำ โอด (กลิ้ง มา เกือบ ถึง เขิง เขา เลือดแดง

ตัวสลับ อยู่ สะหรีว ตลิ่ง งัน พอได้ สติ ก็ ร้อง ให้

กร๊าก ๆ เรียก เจ้า หลับ เจ้า หลับ นึก นาย ล้อ ว่า จะ

สร้าง ศาล ประชน เจ้า พ่อเขา ตกใจ สะหรีว โกรธ วัง

ร้อง มา จน ถึง ผัว เจ้า หลับ จึง หลากใจไป ดู เห็น ตาย

ก็ ร้อง ให้ โทษ ลง)

ซ้ำ โผย ๑ (สะหรีว) มิ พล ที่, มา คี คี, หนี กลับ

ทุกข์ หา สุนก, หนี กลับ มา, หา โผย ถึง, ยยาก จะได้,

กลัว ยไม้, ไม่ สอย ทั้ง ทำ ผง ผึง, บาย บิน, พลาด คั่น ตาย

สิ้น ผัว รัก, หรีว มิ พัก, อยู่ ให้ พยาม ขอ ตาย ตาม, ผัว รัก,

ล้ม คี หมาย (หลับ) ถ้า ผม ไม่, หวง บ้า, แล ย่า ยาย

เที่ยว พระ บาท

๗

จะ ตาม นาย,จ้อๆ, ไป ฤฯ ยัง ๓ ๔ คำ โศค

(สะหรีร์ ร้องให้ หลับก็ ร้องให้ พุด พลัง ฤฯ เผลอ ฤฯ ให้ แก่

ก็ ว่า แก่ ไม่ ไหว คน มา คุ มา ช่วย ก็ ว่า ตาย เสีย แล้ว

หลับ ชวน กลับ ลาน พุด ทรา สะหรีร์ ห่วง ศพ ตก ลง

หลับ ฝาก พระไว้ ว่า แล้ว ตัว จะ กลับ มา รับ ศพ กับ

พวก พ้อง)

ไอ้ ลาว ๑ (สะหรีร์) โข่ พ่อ ธรรมดา,พลัด

สะหรีร์,อยู่ ที่ ป่า สด เห็น หน้า,เมื่ย รัก,แล้ว หมัก ผัง

(หลับ) เคย เข้ายอ,ล้อทำ,เหลือ กำลัง จะ ไค่ พัง,คำ

นาย,นำ ตาย ตาม (สะหรีร์) เคย ชื่นใจ,หรีร์ เห็น

ใคร,ชื่นใจ เล่า นับ วัน เปลา,ใจหา,อุราหวม (หลับ)

หมาย เปน ลุข,สนุกใหญ่,ไผ่ ไครมความ ให้ หลับ หาม,

ลง หลุม,ไม่ คุ้ม เลย (สะหรีร์) เตือน ให้ ไป,สนุก

๑๐ ด้ว จี ด้ว ด้ว

ส่นาน,อาร เกษม อาราม เปรม,ปรีดี มนศ,พี ทรรดเฉย
(หลับ) ขวน เข้า ถ้ำ,คลำ เล่น,เหมือน เซ่น เคย
แล้วใจ เพี้ย,ขึ้น เขา,กรรม เภา จริง ฯ ๖ คำ โอด
แล้วไ้ ร่าย (ร้อง ให้ หลับ เตือน สะหรีว์ ลูก แล้ว
กลับไป กอด ด้ว เล่า พระ ก็ รับ คุศพ เจ้า หลับ ประคอง
เข้าโรง พอลับ)

ปิดม่าน

ชุด ที่ ๒

(อนารด ชีวิต) ฉาก ใน เรือน หอที่ สะ หรีว์ อยู่
ใน บ้าน คุณแม่ พวบ บาง ลำภู ทวีลกร มี สะหรีว์ ไว้
ทุกซ์ นอน ชม นาง เร่ บ่าว รับ ใช้ อยู่
ดวง เดือน ๑ (สะหรีว์) ถึง ยาม กิน,สิ้น อร่อย,
ละห้อย เปลี่ยว ยาม นอน เคี้ยว,เลี้ยวใจ, ร้องให้ หึง

อนารก ชี วิต

๑๑

ไม่ถึง ล่อง, เดือน กอด, ทรรรณ ทอด ทั้ง ไป ชิง กลิ้ง,
เขา ตาย, สดหมาย พบ ล่วง หก เดือน, เหมือน เวลา, เห็น
หน้า ท้าย โธ่ย์ อาไลย, ใจ หาย, กลายเป็น ศพ ใคร
ซุบ ทรรรณ, พัน มา, เหมือน ปรารภ ขอ ยอม ครบ, เอา
อย่างไหน, เต็มใจ ตาม ฯ ๘ คำ โอศ (พรรณ
ถึง ผัว ทอด ตัว ร้องไห้)

มาลี หวล ๑ (ลูก คู่) ไม่เป็น กิน, ไม่เป็น
นอน, ฉ้ออัน โคก กำ เบริบ โรค, บาทะจิตร, พิศ ลั่น หลาม
ไอ้ โฉม ลาว, สะหรีร์ ปลั่ง, กำ ลัง งาม ก็ ไทรม ทวาม,
ทวาม ชี วิต, จิต เพื่อน ฯ ๒ คำ เจริญ (เรียบ
เร่ เข้าไป กลับ ดิบ โขก หัว คลั่ง พุด เพ้อ ขึ้น ทุก ที่ เร่ไป
บอก คุณแม่ พบไม่ เชื่อ มา ต่ำ นาง เร่ เลย ถูก ลูก กอด
ว่า ผัว แล่ทุบเมื่อ เห็น หน้า คุณแม่ เรียบ ยาย หล่ม รับ อาษา

นวดก็ถูก ถีบ ให้ ล่ามไซ้ คุณ แม่ ก็โกรธ ช่วย ยึด
 ประคองไว้ ใช้เร่ไปตาม ตาม ล่องมา หา ฤๅ ว่าให้
 ไป หา หมอ หลบ บัด ฅม้ง เมื่อ บวช เป็น พระ ครู วัด บุก
 กะเซอ รักษาโรค เลี้ย จิต คู้ นั้ คุณ แม่ เชื่อ ก็ ให้
 ไป รับ มา เล่า ให้ ฟัง หมอ ตระ จลอง นั้ ยา เสด ศะ หรีว
 ก็ คลั่ง ใหญ่ หมอ ขอ ดู ทาง ใน มา นั้ ี ตรอง)

หงุด หงิด ๑ (หมอ) ขึ้น ชื่อ ลาว, โสม ยใหม่,
 นิ โสย เขา จะ เสด เบ้า, ไป นั้, ชัก เลื่อน เบื่อน ไม่
 นั้ ถือ, คือ ว่า หลอก, จะ ขอ กเอื่อน ใจ เชื่อน เชื่อน, แต่
 จะ หร, พู่ เพาะ ะ รัก จะ นั้ ยา, ฤๅ รักษา, อย่าง บ้า อื่น
 ไทน จะ คื่น, ลัถิ คู้, มี แต่ หนั้ แม้น หนาม ขอก, หนาม
 บ่ง, คง ชงัก ฟัน ใต้ พัก, หนึ่ง สร้าง, จึง วาง ยา ้า
 ๕ คำ เจริจา (ตรอง จะ หา คน ปลอม มา ล่อ ให้ เข้า

ใจว่า ผัว มา คง จะ สร้าง เรียก คุณแม่ มา ขอ รูป ผัว
 แล บอก ทาง รักษา ว่า ถึงไม่ เชื่อ เห็น หน้า เหมือน ผัว
 คง ทูเลา คุณแม่ ก็ บน ว่า ถ้า หาย จะ ยกให้ เป็น ลูก
 ฤา เป็น ทาษ เปน อะไร ก็ ตาม ฤา จะ เอา เงิน หาย หนึ่ง
 ก็ จะ ทูล หิ้วให้ ฤา ถ้า จะ เอา เงิน แดม ตัว ด้วย ก็ไม่ ว่า
 หมอ ปลื้ม รับ รูป ทำ เข้าไป จีบ ต้อง คล่า ๆ จน ถูก ถีบ
 แล้ว ก็ กลับ ไป)

บ๊าย บ๊าย ๑ (ตะหรีว คลั่ง) สุรรณ จี๊, สุรรณ จำ,
 สุหร่า สุหรอ เมื่อไร ละหนอ, จะได้ เจ้อ, สม เพ้อ หา
 อ้าย หมอ หมา, หมี หมี, ที่ มัน มา คุณแม่ คุณ ม่า, ยาย
 หล่ม ยาย หล่ำ, จะ ทำ ญ อี เร่ อี แร่, แลร์ ชัด, สุรรณ
 สุหร่า เลย ตก เขา, เขว คีบ, เจ้า หลับ หลู่ เอา นาย
 ผัง, บัง กะ เปน, ไม่ เ็น ดู เหลือ แต่ ญ, คู่ คู้, พอ ดี ไป ๆ

๑๔ ผู้จีผู้ผู้

๔ คำ เจริญ (คลั่ง ทา ปล่อย ยาย หล่ม ว่า เอาไว้
ห้อง กว้างไม่ได้ การ ควร ชั่ง ห้อง เล็ก ตก ลง พวก
ผู้ หญิง ช่วย กัน ประคอง เข้าโรงได้ นาง เร่ กำกับ คุณ
แม่ ทา ปล่อย ยาย หล่ม มา นั่ง ปกษา)

ตกลง หัวเราะ ๑ (พวบ) ให้เหมือน ว่า,ถ้า
หมอบ,บัดนี้ ช่วยให้ นัง,หนู ขำ,หาย บ้าได้ (หล่ม)
ท่าน ดี นัก,ศักดิ์สิทธิ์,ผิด เมื่อไร ลง ท่านได้,ลั่น วาจา,
แล้ว อ่า กลัว (หล่ม) ผม วิทก,แต่ จะ ยก,คุณ
นายให้ (หล่ม) จะเป็นไร,มั่ง มี,มิใช่ชั่ว (พวบ)
งั้น หรือหา (หล่ม) เจ้า คำ เจ้า คำ,ตา นี มัว
(หล่ม) จะ เลีย ตัว,หมอบ บ้า,ขำไม่เออ ๓

๔ คำ เจริญ (คุณ แม่ ออก หน้าใจ ยาย หล่ม เต็มใจ

ตา ฝรั่ง อัด คุณ แม่ กับ ขยาย หล่ม เข้า ห้อง ตา ฝรั่ง

ออกไป ข้าง นอก หมอ หลบ พา นาย เจื่อน แต่ง ตัว

เหมือน นาย สุวรรณ เข้า มา)

เหลียง อ่อน ๑ (หลบ) เข้าใจ ละ หนา, ทำ ท่า,

นาย สุวรรณ ให้ เชื้อ ชัด, ว่า เป็น ผัว, ย่า มัว เก้อ

(เจื่อน) ขึ้น ทุกข์ ร้อน, นอนใจ, ไก่ ก็ เพ้อ กัน ไม่ เชื้อ,

รู้ จัก ชัด, สุวรรณ ตาย เชื้อ เผื่อ ว่า, ถ้า เจ้า หล่อน, เชื้อ

หล่อน หลอก กัน ก็ ออก, หยอก ๆ, จะ กอด ก่าย

มัน โม่ เม, เฉ เพลิน, เกิน อุบาย ชื้อ ใน กาย, ละ ลัญญา, จะ

ว่าไร (หลบ) รังใจไว้, ให้ อยู่, ลี อู่ บ่า ข้ำ ลัญญา,

ลึบ ชั่ง, ยัง จะ ให้ (เจื่อน) กัน จะ รัง, เผื่อ จะ ยั้ง,

ไม่ อยู่ไป (หลบ) ก็ ไม่ได้, แปร ร้อย, ถ้อย ละ เกลือ ฯ

๑๖ ด้ว จี้ ด้ว ด้ว

๒ คำ เจริจา (ตา ด้วอง เข้า มา ไป บอก คุณ แม่
ยาย หล่ม มา พบ หมอ ๆ จิต การ แล้ว ให้ ไป ประคอง
คะหรีร์ ออก มา)

ทุก ชะ ตะ ๑ (ลุก คู้) ลาว คะหรีร์, ฤ คี เซีย,
เลีย จิต ด้ว โศก คิต, ถึง คุ, อยู่ เสมอ เห็น นาย
เจอน, เหมือน ด้ว, ด้ว ละ เมอ ลุก ชะเง้อ, เจอ ตา, ลัว
หัวใจ ที่ เกลิม คลัง, ยง ชว, เนอ ด้ว ลัน คอย ยัน ยัน,
ยัด ขยูก, ลุก ชน ได้ ทั้ง พ่อ หมอ, เปน คอ เห็น, ไม่ เปน ไ
คุณ แม่ ไหว, บน บาน, ลน ลาน มอง ๆ

๔ คำ เจริจา (คะหรีร์ แ่น ไน ใจ โผ เข้า ไป หา เจอน
ลรวม กอด หมอ ห้าม ตา ด้วอง พัน เลีย ยาย หล่ม
คี่ ใจ คุณ แม่ เข้า กอด ลุก พ่อ คะหรีร์ ลุก ว่า ด้ว ปลอม

อนารช วิต

๑๗

ก็ค่อยถีบ ค่ำไม่ว่าใคร อาลวาทใหญ่ จนต้องช่วย
กัน ปล้ำ เข้า ห้อย ต่าง เก้อ ตามกัน หมอโกรธ เจียน
เจียนโทษ หมอ คุณแม่มา ก็ว่า จะขอมาแก้ตัว หมอ
กับเจียนเลยเข้าโรง)

ปิด ม้วน

ชุดที่ ๓

(คิดแก้ ม้อ)

ฉากใน ตึก หมอ หลบ บัด ถมึง
ตัว ลคร มี หมอ กับ ตาแป่ม นั้ง อยู่

ตะลุ่มโปง ๑ (หลบ) จะได้ใคร, ให้ ละม้าย,

คล้าย กับ รูป ไม่ใช่ ชูบ, เสร้า ศรี, ทั้ง พี่น้อง โฉม

หน้า ตา, ทำ ก้อ ร่อ, พอ จะ ลง เป็น สุรรรถ, หัก คล่อง, ทำ

นอง เลียน หา ตาแป่ม, กระแอม กระไอ, ทำไม อยู่ ว่าไป

หรุ, ใคร จะ ควร, อย่า บ้วน เบี่ยน ข้า จะให้, ลิบ ชั่ง, สม

๑๘

ผัว จี ผัว ผัว

หวัง เพียร แม่น สนิท, มิตร เมียน, เหมือน วาจา (แม่)

เห็น นายเรียม, เข้มโอะ, ไก่ ไม่ หยอก พอจะ ออก, โรง

สบาย, ไม่ ขาข หน้า (หลุบ) นายเรียมไหน, (แม่)

เขา อยู่ใกล้, เล้า ชิง ช้า คุณ้ำ ตา, ท่า ทาง, เหมือน อย่าง

พิมพ์ เค็ม อยู่พิศ, ะณูโลก, พัง โยก มา อยู่ กะฮา,

ประสา หมุ่ม, ไม่ สุ่ม ลิม เห็น ผู้หญิง, รัง เรือ, หมด เขื่อ ยืม

เขา แต่กริม, ใจ สัน โดษ, ไรต์ แก่ ตัว ฯ ๘ คำ เจริญ

(หมอ หลุบ เห็น ด้วย ไว้ตา แม่ไป ชัก ชวน มา)

ชิมเล็ก ตั ๑ (หลุบ) มิใช่ อ้ายเจียน, ทั้งให้

เหมือน, อ้ายเจียน ด้วย รูปให้ สบาย, ท่า สง่า, เหมือน หน้า

ผัว ไม่สูง ลิง, หญิง สวย, ด้วย กุลว มั่น จะ มั่ว, ลีตอง,

เป็น รong มั่น ไป ออกโรง, โผง เล่น, เป็น ลคร ตาม กุ

สอน, กุ ลัง, ตั้ง กวด ชัน ไม่ เหลาะ แหละ, ทะ โลม, โคม

นาง นั้น จน กุ พัน, หลัก เลี้ยว, เกี้ยว อยู่ มีอ มั่น แลน

คิด แก้มือ

๑๙

ยาก,หากจะพบ,ไม่ครบ ข้อ ที่ ตา หมอ,หมาย มี,คนที่ข้อ
เกิดถึง หาบ,ลาม มิ่ง,ให้ถึง ล้อ นึก ว่า มี,ได้เมีย,ไม่
เลี่ยที่ ๓ ๖ คำ เจริญ (ตระหงำ คิด ได้เมีย
งามแล้ว ก็ ท้อ จน ตา แม่ พา นาย เรียม มา หมอ หลบ
คิใจด้วย หน้า เหมือน นาย เจื่อน จน หลง ดูว่า พา เจื่อน
มา แล้ว ความ ใต้ พัง แล สัญญา ให้ หาบ หนึ่ง ไม่ให้ วอ แว
นาย เรียม ไม่รับ เปน แต่ รับ จะ พยา ยาม จน สุก กาลัง
หมอ หลบ จำ ตกลง หัด ให้ พุด จา ทำ ทำ นาย สุรรณ
ตามรู้ แล จัด เลื่อ ผ้า ให้ ให้ ตา แม่ ไป นัด ให้ คุณแม่
พอบ จัด กัน มานไว้ ข้าง นี้ ก็ หา โคม ฉาย ตระ เตรี ยม
จน ตา แม่ กลับ บอก ว่า จัด เรียบ แล้ว)

อม เมียล ๑ (หลบ) ขอ แดง นิด,เจ้า อ่า
คิด,ไปติด พัน นาง คน นั้น,จะไม่ได้,หรือไร นี้ (เรียม)
ผม จะ เห็น ขว,รัง ใจ,ทำให้ ดี จน สุก ที่,ผม จะ พอ,ไม่ งอ แง

(หลุย) ตี หนักหนา,สา บาต,เกิด หลานเล้ย ว่าไม่
 เลย,จะไม่ ขอ,ประจ้อประจี้ (เรียม) ผมจะ รัง,
 ผมจะ รบ,ไม่ ต่อแยะ แต่ ก็แต่,เหลือ บัญญา,จะ สาบาต
 (หลุย) ทำไม ทำไม,ถ้าใจ,ไม่ เลี้ยว ลต ก็ สบด
 ให้,แก ข้ำ,เกิด หนา หลาน (เรียม) ผม คน ซลาต,
 ประมาทไป,ไม่ เปน การ ขอ ประทาน,อย่าง ว่า,อย่า
 พลอม แพลม ฯ ๖ คำ เจริจา (หมอ หลุย ชู
 ขอ ก็ไม่ได้ ทำให้ แต่ง ตัว)

สิงโลก ๑ (ลูกคู่) ทา หมอ หลุย,ปัตถมัจ,ยัง ดิบ ๆ
 ฝัน ใจ หยิบ,ล่วม ยา,ให้ ตา แยม เรียบ นาย เรียม,เยียม
 ประทุ,สาย ชู แจ่ม ตรอง ออก แต้ม,แก ศะหรีร์,ที่ คลัง
 เคลิ้ม พอ ทุเลา,แล้ว จะ เอา,ยา วาง ข้ำ ค่อย ลูบ คล้ำ,
 ลำ ฝึก,ไม่ อึก เติม ครั้น เปน ที่,ศะหรีร์ รักร,จัก เติม
 เสน่ห์ เติม,ต่ง เล้ย,เปน เมียบ ตน ฯ ๔ คำ เชิด

ปิด ม่าน

คิ๊ญ คั๊น

๒๑

ชุดที่ ๔

(คิ๊ญ คั๊น) ฉาก อย่าง ชุดที่ ๒ เพลา ราตรี
แต่มี ม่าน กันไว้ ตรง ช่อง ห้อง เล็ก ตัวละคร มี คุณแม่
พวย ตา ผล่อง วิ่ง เข้าๆ ออกๆ คู หมอ ยาย หล่ม นาง
เร่ ผลัด กันไป คู ศะหรีร์ มา บอก อาการ

ตก ปลา ๑ (พวย) กลัว หลิ่ง, ตั้ง ตั้ง, ยั้ง วัน
ก่อน หมอ คิค ย้อน, ย้อน อุบาย, อีก หลาย คน ข้าง
แม่ หนู, รั้ สะเน, ตก เล่ห์ กล ลง ท้ายวน, คลั่ง ใคล้, ไม่
ทุเลา (ผล่อง) ถึง จะ หาย, เลี้ย นาย, ให้ อ้าย หมอ
ผม ออก ท้อ, ใจ ยื้อ, กลัว มือ เขา (หล่ม) เลือก ชูคอ,
หมอ มั่ง มี, คิ๊ญ ไม่ เขา (พวย) แล้ว แต่เรา, เปน แม่,
แล้ว กัน ไย ๓ ๔ คำ เจรจา (ตา ผล่อง พา หมอ
กับ นาย เรียม ตา แม่ เข้า มา หมอ ให้ การ นึก ว่า ให้
ใคร คอย คับ ไฟ แล ให้ จุ๊ต เมื่อ ลัง ให้ ทัน ท่วง ที่

ให้ ใคร คอย ประคอง แล หัด หลบ ทำ ผิด ๆ พลาด
 โคน กัน บ้าง ยาย หล่ม ออก มา นึก ว่า สะหรีร์ หลุด บ้าง
 เปน ช้า นาน จึง เรียบ คุณแม่ ยาย หล่ม เข้า ไป ประคอง
 สะหรีร์ หมอ จัด แล กำชับ เรียบ ให้ ลั่น ใน ม่าน แล
 ตา ผล่อง ระว่างไฟ)

กระบอก ๑ (ลูก คู่) พอ คุณแม่ แล ยาย
 หล่ม, กลมเกลียว ช่วย หนู เว่ ด้วย, ประคอง สะหรีร์,
 ที่ เปน ไซ้ มา ใน ห้อง, ของ หมอ, เพื่อ คลัง ไล่ รำ
 ร้อง ให้, หล่ม หล่ม, ไป ตาม เพลง หมอ บัด ฅม้ง, ลัง ตา
 ผล่อง, ล้ำ ร่องไว้ พอ บดก ไข่, ไฟ ตี, กระฉับ กระเฉง
 สะหรีร์ ร้อง, ดัน รม, อน ละเว ยาย หล่ม ดัน, ครัน เกรง,
 ไป ตาม กัน ๓ ๔ คำ เรงจา (หมอ ห้าม ไม่ ได้
 อีก กระตัก เป็ดไฟ ฉาย ไป ที่ เถาะ ม่าน นาย เรียบ
 ก็ ไหล่ บั้ม เขื่อน เขื่อน ออก มา)

คีตกวี

๗๓

สละสลม ๑ (ลูกคู่) สงสาร หรีว, ฤดีอนารด,
ฟาด แชน ชา ไทรม น้ำ ตา, หน้า ใหม่, เพื่อ ฝั่ ฝั่น มอง
แสงไฟ, ไป เห็น, ตา เปน มัน (สะหรีว) ใคร หนะ นั้น,
ใคร หนะ นั้น, ชัน จริง ๆ เหมือน พ่อ หารรด, คน ที่ พลัด,
เขา พระ บาท หรีว อนุารด, ตา นอง, ร้อง หึง ๆ หรือ
ใคร ระวัง, ดับ พิศ, เหมือน ปลิด ปลิง หารรด เหลือทิ้ง,
หรีว ฝน, รับ คั่น เมือง ฯ ๔ คำ เจริจา (แล จ้อง ๆ
เรียม ก็ ทำ ทำ พยัก พะยิด ให้ เข้าใจ ว่า ฝั่ สะหรีว คุ ๆ
เลย สงบ คลั่ง ลูก ทิ้ง ฝว เข้าไป เหมือน จะ กอด แล้ว
ก็ ชบ อาย เมื่อ หมอ ให้ เป็ดไฟ เรียม คุณ แม่ ไป ทา)

ฝั่ ฝั่ เลว คั ๑ (หลุบ) หลบ เดิด เรา, หน้อย เขา,
จะ กระ ดาก ชอบ กล มาก, เห็น เค้า, จะ เข้า เรือง จะได้
บด, หนูก ยา, เวลา เปลือง มา รุม เชื้ออง, กัน เช่น นี้, คั

๒๔ ผู้จู้ผู้ฉู้

อย่างไร (หล่ม) ใคร จะดูอยู่ทางนี้,ตาม ที่เกิด

ควยว่าเกิด,ตั้ง ตั้ง,ใคร รังไร คุณ นาย ก็สาว,เขา ก็

หนุ่ม,ใคร คุ่มใคร (หลบ) ขยำ อึ้งไป,เร็ว ออก มา,

ข้า บ่วยการ ฯ ๕ คำ เจริญ (ต่าง ออกไป กัน หมด)

บุหรณ ๑ (ลูกคู่) เรียม ชะเง้อ,แล ศะหรี,

ฤดี สดุ้ง เล่นไฟ ฟุ้ง,เฟื่อง ระริก,กระซิก สำน (เรียม)

แต่ ยาม เสร้า,เผ้า วิโยค,โคก สำน ผิว มิ พาน,แบ้ง

ผัด,ยัง หัดขง เนตร น้ำ ตา,แล มา,ยัง น่ารัก ปาก

ไม่ ขี้ม,ลื้ม รักดี,ยัง จัก หลอ ผม ยุ่ง หลบ,ยัง กระดูบ,

ใจ พวง แม้น หวี หย่ง,ทรง สคร้าน,จะ ปาน ไต (ลูกคู่)

ครั้น ทรอง ๆ, มอง หน้า,ยัง สรวัก ใจตร คณิ่ง คิด,คำ หมอ,

ยัง ขอบได้ เกิดไม่ ขอ,วอ แว,ตอ แยะไย ขอ แสงใจ,

พุก จ้อ,ลอง ล้อ ลว ฯ ๖ คำ เจริญ (เรียม)

คิ๊ๆ คั่น

๒๘

กระแอมไอ่ ถาม ศะหรีว่ ทุก มาก หรือ จำได้ไหมใคร
ศะหรีว่ จ้อง ๆ ไม่ ตอบ แต่หน้า ค่อย ชี้นขึ้น ทุก ที่)

แขก ล่าห่วย รับ คน ตรี ๑ (เรียม) บุญ

นักหนา, รอด มา, เห็น หน้า น้อย เอา แต่ จ้อง, หน้าใบ,
ไม่ สมอง อยาก ยิน เลียง, ล่า เนียง เสนาะ, พัง เพาะ
พริ้ง เลียบ แรง ปอง, ใจ ปลื้ม, ไม่ ลืม รัด สิ้น สวาสดี,
สิ้น วาสะ, ณะ พิ แล้ว หรือ หรีว่, จึง เร่, เล่น หั ผลัก น่า
อดสู, คุ ดาย, ไม่ ทาย ทัก คน ส้มค้, มา เขื่อน, เพื่อน ช้วน
(ศะหรีว่) ธรรมดา รอด ดาย, หมาย มา, เห็น หน้า หรีว่
สมใจ หญิง, จึง หรือ นี้, หรือ หรีว่ ฝัน พระ ทุ คงค์, องค์
แก่, หรือ แก่ ทัน ชี้ บอก ฉั่น, คำ เกิด ธรรมดา, อึง ฮักโย
ใจ พึง มา, หรือ ว่า, ธรรมดา พึง ฝัน ยัง ใจ ยืน, ยิ้ม หยิ่ง,
นึ่ง เลียบ ได้ แม้น ธรรมดา มา, ช้า อิก นิด, นิด อาไลย

คง แคล้วไม่เห็น สะหรีว, จี้ว ม้วย (เรียม) หรีวรัก
 พี่, จิง หรือ น้, หรีว บอานิด พี่ หวัง อยู่, คู่ ชีวิต, ชื่น ชิด
 ช่วย (สะหรีว) กุเกิด ชี้, หรีว งาม, ทำ งง งวย
 พุด ฟุ้ง พวย, อวย เออ, เพ้อ อีก ทาง น้ พ่อ ธรรมดา, คน ที่
 พลัด, สะหรีว หาย หรือ ผู้ ชาย, คล้าย ลุรรณ, หัก เขา
 อย่าง บอก หรีว ก่อน, อย่า เพ้อ ย้อน, ถอน พราง ถ้า
 เป็น ธรรมดา, ชัด ระวัง, อำ พรางใบ ๓ ๑๒ คำ เกรง
 (เรียม ก็ ก็ยว สะหรีว ก็ รัด งาม เรียม งาม มุม ก็ ถอนใจ
 หมอ หลบ แอบ มา คอย เตือน ให้ รัง ใจ แล เร่ง ให้ หลอก
 เรียม ชยค ชย้น หักใจ จะ หลอก พอ ลับ หมอ ก็ หวล คิด
 ไปใหม่ จน สะหรีว เชื้อ หนัก เข้า มา กอด อ่อน วอน งาม
 หมอ ให้ เร่ เอา ยมา มา ให้ กิน ต่าง เกื้อ กัน ไป ไม่ กิน
 ยาย หล่ม มา ก็ ไม่ กิน จน คุณ แม่ มา จัง กิน พอ ลับ

คน ก็เร้าถาม เรียบ ก็เทื่อถอนใจ ใน ที่สุด ศะหรีร์
ฉบับ หน้า กอต)

ฉนวน ๑ (เรียบ) ขอโทษ ที่, ศะหรีร์ เอ้ย,
พี่ เคย หลอก เพราะ หมอ บอก, ยอก ย้อน, สัก สอน ให้
ลง ศะหรีร์, ที่ นาย พรรณ, ที่ พลัด ไป ฉัน มิใช่, ดอก ชื่อ
เรียบ, เล้ง ยม จน หมอ จะ ให้, ราง วัก, ฉัน หาบ ห้าง
จึง หลั่ง, หลอก ละโมบ, โลก ลาภ ผล ครัน เห็น ลักตร์,
รัก นุช, เล้ง สุต ทน ขอม เล้ง ชน, เล้ง ตี กว่า, จะ กล้า ลง
เออ ไหน ๆ, นาย สุรรณ, พลัด เขา ทาย สุต จะ หมายถึง,
สุต จะ พัน, สุต ฝน หวง สง สาร เรียบ, เจียม กาย, ทูราย
ทรวง จึง กล้า ล้วง, ออก ปาก, ฝาก ไม ตรี (ศะหรีร์)
ประพิมพ์ ประพาย, นาย ก็ คล้าย, ละม้าย นก กับ ผัว รัก,
คู่ ครอง, ของ ศะหรีร์ ไซ่ รัง เกียจ, เกลียต ชัง, หวัง ก็ มี

ใจ ก็อยาก, ฝาก จี้, พุค ที่จริง หรีว' นึก ขาด, ขาดนี้,
มี ผี ชัด แต่ พ่อ ธรรมดา, เคียว มุ่ง, ไม่ สูง สิ่ง ลื่น ผี
รัก, มี พัก ให้, ใคร เขยง นาย ประวิง, รัก ใคร, ขอบใจ ละ
๓๑ คำ เจรจา (เรียม เกียว พาล สะหรีว' ก็ ขอ ให้ คบ
เป็น มิตร เพราะ รัก ผี ไม่ ขอ ผูก เลน หี เรียม อธิบาย
มิใช่ ชั่ว ๆ ตัว ก็ ไม่ คบ นี่ ช้าง หึ่ง ก็ ตาย แล้ว สะหรีว'
ก็ ไม่ ยิน ยอม หมอ เข้า มา กำ ชับ สอง ช้าง ต่าง เจือน
แม่ ก็ มา คอย ให้ กิน ยา เนือง ๆ)

ตัด พ้อ ๑ (สะหรีว') รัก หรีว' จริง, นึ่ง เทียม,
อย่า เกียว พาล ขึ้น ระราน, อีก คำ, ทำ อุอะ เป็น
อย่า พบ, เห็น กัน, มัน มา นะ ไม่ ขอ จะ, คลอ ครอง, ผี
สอง ชาย (เรียม) กรรม ของ เรียม, นึก จะ เทียม,
เพื่อน มนุษย์ ลุค จะ ดูด, ใจ ขจัต, สลัด หมาย ไม่ เห็น

หรีว, ชั่ว เรียม, เปน เตรียม ตาย เหมือน หรีว บ้าย,
 คบ พัน, ไม่ พรัน ม้วย (หรีว) ไปให้ พัน, คน
 อะไร, ใจ รู้ แล้ว อย่า มา แพ้ว, ปาก หู, ไม่ พุด ด้วย
 (เรียม) ขอ ดู หน้า, หรีว อีก นิด, จิต รวย ๆ โปรด
 ทน บ่วย, การ เกิด หนา, เรียม ลา ตาย ๆ ๒ คำ เจรจา
 (หรีว) สง สาร์ ก็ สง สาร์ รัก ผู้ ก็ รัก คลั่ง แล แล้ว
 ก็ ล้อ น เรียม ก็ ล้อ น อา โสย ลา แล หน้า หรีว
 ขณะ นั้น เลียง ครีต ๆ ต่าง เหลียว ไป ชง ก็ แล้ว ก็
 ตัว ล้น ฟู บลง ด้วย เห็น ปี ศาจ นาย สุรรณ ไผ่ มา
 ปรา กฏ) คน ตี รว

ชม ตัก ตัก ๑ (น้) แม่ หรีว เฮ้ย, อย่า เลย, อย่า
 ล้าง มิตร คน ที่ คิด, รัก หรีว, เหมือน พื้ หมาย แม่น รัก พื้,
 หรีว อย่า หวัง, คลั่ง ระคาย [เอกา ภาณ, หม้าย พุ้, ญุ่ ญุ่ ญุ่ ญุ่]

ถึง พี่ ตาย, พี่ ไม่ หาย, สวาติ ไหว เกิด ขาติ ไหว, หรีว กับ
 หรรณ, กระ วัด เกี้ยว เกิด เป็น คู่, อยู่ ด้วย กัน, เหมือน ชวน
 เกี้ยว ไปรด อย่า เปลี่ยว, เลย มี, สามี รัก คิด ถึง พี่,
 แล้ว มี, ผู้ คือ เกิด จะ ได้ เกิด, ล้น หวง, ห่วง ส้มค หรีว ไม่
 มี, คู่ สงวน, เหมือน ชวน ชัก หรรณ พัก, พระน วัง, เปน
 ลิง คลี ๗ ๖ คำ รว (ผู้ หาย ทั้ง สอง ล้น ชบ
 อยู่ เปน นาน จึง นัง)

เยาะ ๑ (เรียม) เห็น อะไร, ไหมแม่ หรีว, ก็ นี้ นะ
 (สะหรีว) ใจ หรีว จะ, ขาด ขว้า, จำ มะ หรี (เรียม)
 เลี้ยว แรง เรียม, เติร์ยม ตราก, ฝาก ชั่ว แม่น หรีว มี,
 เม็ด ตา, แล้ว อย่า กลัว ๗ ๒ คำ เจริญ (เรียม)
 เกี้ยว สะหรีว ล้น ชะแจ แล้ว ก็ ชบ ลง ร้อง ให้)

โล้ ๑ (สะหรีว) หรรณ ของ หรีว, ล้น ชั่ว,
 ไม่มี ฟัน ยัง หลง ฝัน, ฝาก หรีว, ให้ มี ผู้ (เรียม)

มี ควร ชัด, คัด ประ นอม, ควร ยอม ตัว ถ้า แม่น ชั่ว, แล้ว
ไม่ ขวน, นิ ควร เคื่อง (สะหรีร์) ไอ่ ยร กั ผัว, ตัว ก็
รัก, เหลือ หนัก จิตร (เรียม) ไป ครัก มิตร, สนิท
สนม, ให้ สม เรือง (สะหรีร์) หรีร์ ลั ตย์ ช่อ, เขามี
ลือ, กัน ออ เมือง (เรียม) ไซ่ ชั่ว เยื่อง, อัยะการ,
ท่าน อำ นวย ๗ ๕ คำ เจริจา (เรียม เกียว
เห็น สะหรีร์' ลงบ โศก กระ เด็ด ไกล ๆ สะหรีร์' ลุก จะเง้อ หา
ประหนึ่ง จะ ผวา กอด พเอน ต่าง ไผ่ เข้า มา หมอ กือ
ล่วม มา เห็น โกรธ ทั้ง คุณ แม่ ทิ้ง ด้วย ยา หก ตา
ผล่อง หัวเราะ ก้าก ๆ ยาย หล่ม กระแตก กัน อัก
ตา แ่ม ร้อง แล้ว กัน นาง เร่ ร้อง เออ แน่ แล สะหรีร์'
กับ นาย เรียม ก็ สรว่ม กอด กัน ม่าน ก็ ปิด)

